

Kauhavan kaupungin hankintastrategia

Kaupunginhallitus 24.1.2022

K A U H A V A

Hankintastrategian sisältö

1. Tausta
2. Visio
3. Tavoitteet
4. Toimenpiteet
5. Mittarit
6. Yhteenveto

1. Tausta 1/2

- Hankintalain tavoitteena on tehostaa julkisten varojen käyttöä, edistää laadukkaiden, innovatiivisten ja kestävien hankintojen tekemistä sekä turvata yritysten ja muiden yhteisöjen tasapuoliset mahdollisuudet tarjota tavaroita, palveluja ja rakennusurakoita julkisten hankintojen tarjouskilpailuissa. Edelleen laissa todetaan, että hankintayksiköiden on pyrittävä järjestämään hankintatoimintansa siten, että hankintoja voidaan toteuttaa mahdollisimman taloudellisesti, laadukkaasti ja suunnitelmallisesti olemassa olevat kilpailuolosuhteet hyväksi käyttäen ja ympäristö- ja sosiaaliset näkökohdat huomioon ottaen.
- Lain mukaan hankinnat on toteutettava tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina. Hankinnat on pyrittävä järjestämään siten, että pienet ja keskisuuret yritykset ja muut yhteisöt pääsevät tasapuolisesti muiden tarjoajien kanssa osallistumaan tarjouskilpailuihin. Kynnysarvot alittavissa hankinnoissa on pyrittävä huomioimaan hankinnan kokoon ja laajuuteen nähden riittävä avoimuus ja syrjimättömyys.
- Kauhavan kaupungin hankintastrategian tavoitteena on varmistaa taloudellisesti tehokkaat, suunnitelmallisesti toteutetut ja laadukkaat julkiset hankinnat. Tavoitteena on kehittää hankintaosaamista, tehostaa hankintaohjelmistojen käyttöä ja parantaa hankintoihin liittyvää tiedottamista. Sujuvalla hankintaprosessilla vähennetään keskeytettyjen hankintojen, valitusten, oikaisuvaatimusten sekä markkinaoikeuskäsittelyiden määrää.

1. Tausta 2/2

- Keskeisenä tavoitteena on edistää yrittäjyyttä ja elinkeinopolitiikkaa. Hankintastrategiassa kannustetaan elinkeinoelämän ja kaupunkiorganisaation edustajia vuoropuheluun. Tavoitteena on huomioida paikalliset yritykset pienhankinnoissa sekä hankintalain mukaisesti jakaa hankinnat osiin siten, että se mahdollistaa niiden osallistumisen tarjouskilpailuihin. Suurempien hankintojen osalta yrityksiä kannustetaan verkostoitumaan ja osallistumaan tarjouskilpailuihin ryhmittyminä.
- Keskeisiä keinoja tavoitteen saavuttamiseksi ovat:
  - hankintahenkilöstön koulutus,
  - ennakointi-, valmistelu- ja suunnitteluprosessi ennen tarjouskilpailujen aloittamista,
  - markkinavuoropuhelut,
  - hankintojen ohjauksen ja työnjaon kehittäminen,
  - sähköisten hankintatyökalujen ja -ratkaisujen hyödyntäminen,
  - riskienhallinta sekä sopimuskausien seuranta,
  - selkeät tarjouspyynnöt ja niiden kriteerit.

2. Visio

Kauhavan kaupunki toteuttaa taloudellisesti tehokkaita, suunnitelmallisesti toteutettuja ja vastuullisia julkisia hankintoja. Kuntalaisille tarjotaan laadukkaita palveluita siten, että kaupungin elinvoima ja yhteistyö paikallisten yritysten kanssa tehostuu.

Kauhavan kaupunki toteuttaa hankintaprosessin kokonaisuutena:

3. Tavoitteet

1. Taloudellinen vastuullisuus

- Tavoitteena kustannustehokkaat ja sujuvasti toteutetut hankinnat laadukkaan valmistelun avulla. Hankinnoissa huomioidaan elinkaarikustannukset, energiatehokkuus ja ympäristönäkökulmat. Hankinnat ovat strategisia toimintoja.

2. Kaupungin elinvoiman edistäminen

- Tavoitteena huomioida paikallisten yritysten liiketoimintamahdollisuudet tarjouskilpailuissa, hankintojen jakaminen osiin sekä markkinavuoropuhelu tarvittaessa ennen kilpailutuksia.

3. Hankintaosaamisen ja tiedottamisen lisääminen

- Tavoitteena tiedotuksen lisääminen, koulutus, hankintakalenterin käyttöönotto sekä sähköisten työkalujen käytön tehostaminen tarjouskilpailuissa ja sopimuskausien seurannassa.

4. Toimenpiteet 1/3

1. Taloudellinen vastuullisuus

- Riittävä ennakointi-valmistelu-suunnittelu-prosessi ennen merkittäviä hankintoja.
- Sopimusten laadinta, seuranta ja riskienhallinta sähköisten työkalujen avulla (uusien sähköisten työkalujen käyttöönotto):
  - Jokaisella sopimuksella on nimetyt vastuuhenkilöt sopimuskauden seurantaan.
  - Sopimuksissa huomioidaan erilaiset riskienhallintakeinot, kuten bonukset ja sanktiot. Riskienhallinnalla pyritään ennaltaehkäisemään sopimushäiriöitä ja laatuongelmia elinkaarikustannusten hallitsemiseksi.
  - Käytetään yhteishankintayksiköiden hankintasopimuksia, kun se on tehokasta ja elinkeinopoliittisesti perusteltua.
- Tarjouspyynnöt ovat selkeitä ja yksiselitteisiä. Hankintojen vaatimuksissa ja vertailukriteereissä huomioidaan tarvittaessa elinkaarikustannukset, energiatehokkuus, ympäristönäkökulmat sekä mahdollisuuksien mukaan sosiaalinen kestävyys.

4. Toimenpiteet 2/3

2. Kaupungin elinvoiman edistäminen

- Tarjouspyynnöt laaditaan selkeiksi ja tiivistetyiksi siten, ettei aseteta tarpeettomia rajoituksia ja vaatimuksia kilpailuun osallistumiselle. Hankinnat toteutetaan niin, että pienillä ja keskisuurilla yrityksillä on tasapuoliset mahdollisuudet osallistua kaupungin tarjouskilpailuihin.
- Pienten ja keskisuurten yritysten mahdollisuuksia osallistua kaupungin järjestämiin tarjouskilpailuihin parannetaan puitejärjestelyillä, osatarjousten hyväksymisellä sekä tarjousyhteenliittymien hyväksymisellä.
- Strategisista ja laajemmista pienhankinnoista viestitään laajemmin sekä kartoitetaan yritysten mahdollisuudet tarjota.
- **Hankintarajat sisältävä pienhankintaohjeistus päivitetään vuosittain talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa.**

4. Toimenpiteet 3/3

3. Hankintaosaamisen parantaminen ja tiedottamisen lisääminen

- Huolehditaan, että hankintoja tekevät viranhaltijat saavat säännöllisesti koulutusta hankintalaista, hankintasopimuksista, kestävän kehityksen kriteereistä sekä tarjouskilpailun prosesseista. Lisäksi varmistetaan, että luottamushenkilöillä on riittävä osaaminen ja ymmärrys julkisten hankintojen periaatteista.
- Koulutuksella varmistetaan selkeiden tarjouspyyntöjen laadinta ja hankintojen laadukas kilpailutus.
- Hankintakalenterin käyttöönotto: tulevista hankinnoista ja investoinneista tiedottaminen talousarvion valmistumisen jälkeen sekä markkinavuoropuhelun järjestäminen ennen merkittäviä hankintoja. Tarvittaessa markkinavuoropuhelu järjestetään myös pienhankinnoista.
- Sähköisten hankintatyökalujen käytön tehostaminen. Hankinnoissa siirrytään kokonaan sähköiseen kilpailutukseen myös kynnyksarvon alittavissa hankinnoissa. Sähköisellä hankintatyökalulla nopeutetaan ja tehostetaan hankintaprosessia. Tämä helpottaa yrityksiä tarjousten tekemisessä.

5. Mittarit

1. Hankintaprosessin kokonaisvaltainen kehittyminen

- Keskeytettyjen hankintojen ja muutoksenhakujen vähentyminen vuoteen 2021 verrattuna.

2. Kaupungin elinvoiman edistäminen

- Hankintojen määrä: seurataan vuosittain paikallisilta yrityksiltä tehtyjen hankintojen määrän / osuuden kehittymistä sekä oman kaupungin ulkopuolelta tehtyjen hankintojen määrää. Seurantaan tarvitaan sähköiset työkalut.
- Markkinavuoropuhelujen määrä: markkinavuoropuhelujen järjestäminen kansallisista- ja EU -kynnysarvot ylittävistä hankinnoista sekä merkittävimmistä pienhankinnoista. Hankintapäätösten jälkeen jälki-markkinavuoropuhelujen järjestäminen tarjouskilpailuun osallistuneiden kesken.

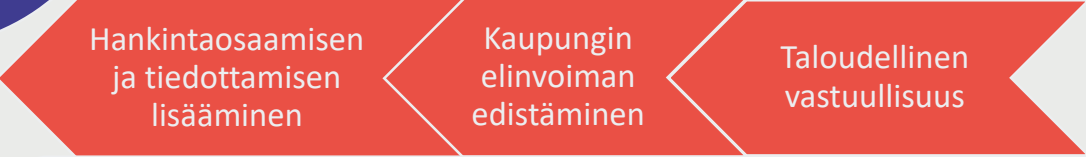
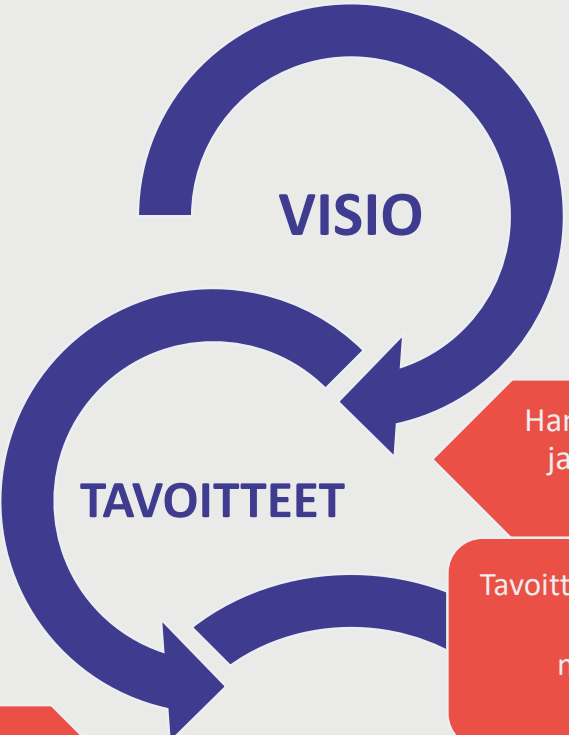
3. Taloudellinen tehokkuus ja budjetin toteutuminen

- Hankintojen toteutuminen budjetin mukaisesti: hankintojen valmistelu ja seuranta sopimuskaudella.

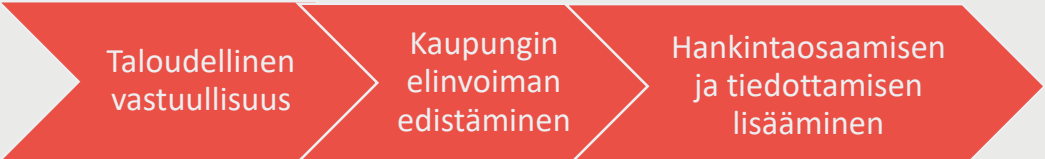
6. Yhteenveto

Keskeisenä tavoitteena on edistää yrittäjyyttä ja elinkeinopoliittikkaa. Hankintastrategiassa kannustetaan elinkeinoelämän ja kaupunkiorganisaation edustajia vuoropuheluun.

VISIO
Visio: ”Kauhavan kaupunki toteuttaa taloudellisesti tehokkaita, suunnitelmallisesti toteutettuja ja vastuullisia julkisia hankintoja. Kuntalaisille tarjotaan laadukkaita palveluita siten, että kaupungin elinvoima ja yhteistyö paikallisten yritysten kanssa tehostuu.”

Tavoitteet: laadukkaat ja kustannustehokkaat hankinnat, paikallisten yritysten liiketoimintamahdollisuuksien hyödyntäminen, markkinavuoropuhelutilaisuuksien lisääminen, hankintakalenterin käyttöönotto ja sähköisten työkalujen hyödyntäminen.

Toimenpiteet: panostetaan valmisteluun, suunnitteluun sekä sopimuskauden johtamiseen sähköisten työkalujen avulla, hankintojen jakaminen osiin, aktiivinen tiedottaminen hankintakalenterin avulla sekä hankintoja toteuttavien viranhaltijoiden kouluttaminen.

Vaikutukset: hankintaosaaminen on kehittynyt, tarjouspyynnöt ovat selkeitä, oikaisuvaatimuksia ja valituksia on vähemmän, hankintojen volyyymia paikallisilta yrityksiltä seurataan, vuoropuhelua lisätään ja sopimuskausia seurataan ja johdetaan.